

Suvestinė redakcija nuo 2021-12-23

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-05-17, i. k. 2021-10856

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „TARŠIŲ TECHNOLOGIJŲ KEITIMO MAŽIAU TARŠIOMIS SKATINIMAS EUROPOS SĄJUNGOS APYVARTINIŲ TARŠOS LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMOJE DALYVAUJANČIOSE ĮMONĖSE“ VALSTYBĖS PAGALBOS TEIKIMO SCHEMOS PATVIRTINIMO

2021 m. gegužės 14 d. Nr. D1-294
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 papunkčiu ir Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 47 punktu,

t v i r t i n u Klimato kaitos programos priemonės „Taršių technologijų keitimo mažiau taršiomis skatinimas Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančiose įmonėse“ valstybės pagalbos teikimo schemą (pridedama).

Aplinkos ministras

Simonas Gentvilas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro
2021 m. gegužės 14 d.
įsakymu Nr. D1-294

**KLIMATO KAITOS PROGRAMOS PRIEMONĖS „TARŠIŲ TECHNOLOGIJŲ KEITIMO
MAŽIAU TARŠIOMIS SKATINIMAS EUROPOS SĄJUNGOS APYVARTINIŲ TARŠOS
LEIDIMŲ PREKYBOS SISTEMOJE DALYVAUJANČIOSE ĮMONĖSE“ VALSTYBĖS
PAGALBOS TEIKIMO SCHEMA**

Eil. Nr.	Pagrindiniai elementai	Paiškinimas
1.	Teisinis pagrindas	Schema parengta vadovaujantis: 2014 m. birželio 17 d. Komisijos Reglamento (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (toliau – Bendrasis bendrosios išimties reglamentas), I skyriaus nuostatomis, 14 ir 8 straipsnių nuostatomis, su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2017 m. birželio 14 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2017/1084¹; 2020 m. liepos 2 d. Komisijos Reglamentu (ES) 2020/972 kuriuo iš dalies keičiant Reglamentą (ES) Nr. 1407/2013 pratęsiamas jo galiojimas ir iš dalies keičiant Reglamentą (ES) Nr. 651/2014 pratęsiamas jo galiojimas ir įtraukiami patikslinimai (toliau – Reglamentu (ES) 2020/972); 2021 m. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatoje, patvirtintoje 2021 m. kovo 31 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 194 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2021 m. sąmatos patvirtinimo“ priemonei numatytu finansavimu; 2021 m. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatos detalizuojančio plano, patvirtinto 2021 m. balandžio 21 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-237 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2021 m. sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo“ 1.2.5.1 papunktyje priemonei numatytu finansavimu ir paramos kriterijais; Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. D1-275 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas)
2.	Planuojama skirti finansavimo suma	10,3 mln. Eur Klimato kaitos programos lėšų.
3.	Finansavimo forma	Negrąžinamoji subsidija
4.	Schemos galiojimo trukmė	Investicijos pagal šią schemą bus vykdomos Bendrojo bendrosios išimties reglamento taikymo laikotarpiu, t. y. iki 2022 m. gruodžio 31 d. (iki šios datos pasirašomos projektų finansavimo sutartys su pareiškėjais). Jei bus priimtas naujas reglamentas, pakeisiantis Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą, arba Bendrojo bendrosios išimties reglamento galiojimas bus pratęstas, investicijų teikimas pagal šią schemą gali būti pratęstas.
5.	Vartojamos sąvokos	Vartojamos sąvokos atitinka Bendrojo bendrosios išimties reglamente ir Tvarkos apraše įtvirtintas sąvokas.
6.	Remiama veikla	Investicijos į materialųjį turtą (įrenginius, technologijas), kurį įdiegus mažėja neigiamas ūkinės veiklos poveikis aplinkai ir užtikrinamas tęstinis aplinkos apsaugos efektas, t. y. investicijos į švaresnės gamybos inovacijas (jų įdiegimą), kuriose taikomi racionalaus išteklių naudojimo ir taršos prevencijos metodai

¹ OL 2017 L 156, p. 1.

		(pvz., proceso modernizavimas (optimizavimas) siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir (ar) tausoti gamtos išteklius, perteklinės šilumos panaudojimas (rekuperavimas, regeneravimas), srautų atskyrimas ir kita), investicijos į medžiagas, montavimo darbus, įrangos diegimo, įskaitant įrangos paleidimo ir derinimo darbus, išlaidos. Gaminių ir (arba) paslaugų ar technologinių procesų pagerinimas, patobulinimas, leidžiantis sumažinti arba išvengti neigiamo poveikio aplinkai dėl oro taršos, taršos nuotekomis ir atliekų susidarymo. Pagalba bus teikiama vadovaujantis Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio nuostatomis. Jei pagalba suteikiama didelėms įmonėms gamybos procesui iš esmės pakeisti, tinkamos finansuoti išlaidos turi viršyti turto, susijusio su modernizuojama veikla, nusidėvėjimą per trejus ankstesnius finansinius metus. Jei pagalba suteikiama esamos įmonės veiklai įvairinti, tinkamos finansuoti išlaidos turi viršyti bent 200 % pakartotinai naudojamo turto balansinę vertę, registruotą finansiniais metais prieš darbų pradžią (Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio 7 dalis). Didelė įmonė – juridinis asmuo, neatitinkantis labai mažos įmonės, mažos įmonės arba vidutinės įmonės sąvokos, įtvirtintos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, t. y. įmonės laikomos didelėmis įmonėmis, jei jos atitinka vieną iš dviejų kriterijų: įmonėje dirba 250 arba daugiau darbuotojų; įmonės metinės pajamos viršija 40 mln. eurų ir įmonės balanse nurodyto turto vertė viršija 27 mln. eurų. Pagal Valstybės pagalbos schemą teikiama skatinamąjį poveikį turinti pagalba atitinka Bendrojo bendrosios išimties reglamento 6 straipsnio 2 dalies nuostatas. Projekto išlaidos tinkamos, jei yra būtinos projektui įgyvendinti ir tiesiogiai skirtos technologinėms inovacijoms diegti.
7.	Paraiškų (finansuotųjų projektų) atrinkimas	Paraiškas priima, vertina ir atrenka Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – APVA) per atvirą, skaidrų procesą, užtikrindama laisvą konkurenciją, vienodą ir sąžiningą traktavimą. Projektus vertina, atrenka ir prižiūri APVA vadovaudamasi Tvarkos aprašu ir susijusiais teisės aktais. Paraiškų atrankos būdas – tęstinis. Paraiškos priimamos, kol pakaks lėšų skirtų priemonei, bet ne ilgiau kaip iki 2021 m. gruodžio 31 d. Pasibaigus skirtoms lėšoms, kvietimas stabdomas. Paraiškas APVA priima nuo kvietime nurodytos datos, kol pakanka lėšų pagal priemonę. Einamaisiais metais pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką pagal paskelbtą kvietimą tai pačiai priemonei. Su paraiška APVA privaloma pateikti: 7.1. taršos leidimo kopiją, kaip nustatyta Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ arba Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimo kopiją, kaip nustatyta Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528, kurių sudėtyje yra leidimas išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas (toliau – ŠESD leidimas); 7.2. preliminarūs ŠESD sutaupymo skaičiavimai, kiek bus sutaupoma ŠESD įgyvendinus projektą, atsižvelgiant į sutaupytą energiją, žaliavas, kurą ir pan.; 7.3. apklaustų tiekėjų komerciniai pasiūlymai su įkainiais; 7.4. sprendimas, priimtas atitinkamo pareiškėjo (juridinio asmens) valdymo organo, turinčio teisę priimti tokius sprendimus, kuriuo nutarta pritarti pareiškėjo projekto įgyvendinimui (nurodoma, kad pritariama projekto įgyvendinimui pagal 2021 m. Klimato kaitos programos lėšų naudojimo sąmatos detalizuojančio plano, patvirtinto 2021 m. balandžio 21 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-237 „Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo

		2021 m. sąmatą detalizuojančio plano patvirtinimo“ 1.2.5.1 papunkčio priemonę); 7.5. kiti APVA kvietime teikti paraiškas nurodyti dokumentai. Paraiškos vertinimo metu APVA gali prašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per APVA nustatytą terminą.
9.	Remiamas sektorius	Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sektorius.
10.	Finansavimo dydis vienam pareiškėjui	Pagal Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 str. finansavimo dydis vienam pareiškėjui yra 25 % tinkamų finansuoti išlaidų. Subsidijos dydį ribojantis aplinkosauginio efektyvumo kriterijus netaikomas. Bendras išmetamų ŠESD kiekio sumažinimas per projekto vertinamąjį laikotarpį apskaičiuojamas pagal Išmetamų ŠESD kiekio sumažinimo vertinimo metodiką (Tvarkos aprašo 2 priedas). Maksimalus subsidijos dydis vienam pareiškėjui yra 10 mln. eurų (dešimt milijonų eurų).
11.	Projektų priežiūra (administravimas)	Projektų priežiūrą, administravimą ir atsiskaitymo tvarką nustato ir vykdo APVA vadovaudamasi Tvarkos aprašu ir susijusiais teisės aktais.
12.	Pagalbos sumavimas, suteikimo kontrolė ir stebėseną	Investicijoms iš Klimato kaitos programos taikomos Bendrojo bendrosios išimties reglamento 14 straipsnio nuostatos. APVA vykdo pagalbos skaičiavimus, suteikimo kontrolę ir stebėseną, saugo išsamius duomenis ir dokumentus apie suteiktą pagalbą vadovaudamasi Bendrojo bendrosios išimties reglamento 7 ir 12 straipsnio nuostatomis. Vadovaujantis Bendrojo bendrosios išimties reglamento 9 straipsnio nuostatomis, informaciją apie suteiktą pagalbą ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos APVA skelbia Europos Komisijos valstybės pagalbos skaidrumo viešos paieškos interneto svetainėje https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en.
13.	Tinkamos finansuoti išlaidų kategorijos	ŠESD mažinimo įrenginiams, atitinkantiems ES informaciniuose dokumentuose esančius geriausius prieinamus gamybos būdus, diegti į esamas įmonių technologines schemas (pvz., alternatyvaus kuro, antrinių žaliavų, pramoninių šalutinių produktų panaudojimo gamybos procese įrenginiai ir (arba) sistemos; dujų srauto valymo ir pakartotinio naudojimo įrenginiai ir (arba) sistemos; automatizavimo ir procesų valdymo įrenginiai ir (arba) sistemos; reaktoriai, krosnys, šilumokaičiai ir jų pajungimo schemas, katalitinės valymo sistemos; siurbliai; kompresoriai ir kt.). Technologinei įrangai ir įrenginiams įsigyti (įskaitant sumontavimo, vietos (aikštelės) paruošimo, įdiegimo, parengimo naudoti, išbandymo) ir susijusios išlaidos.
14.	Netinkamos investicijos	Netinkamomis finansuoti išlaidomis bus laikomos investicijos, nurodytos Bendrojo bendrosios išimties reglamento 1 straipsnio 2–5 dalyse, 13 straipsnyje ir Tvarkos aprašo 66 punkte. Pagal Valstybės pagalbos schemą finansavimas neteikiamas: - sunkumų turintiems pareiškėjams. Pagal Reglamento (ES) 2020/972 1 straipsnio 4 punkto c papunktį leidžiama teikti valstybės pagalbą pareiškėjams, kurie 2019 m. gruodžio 31 d. nepatyrė sunkumų, o 2020 m. sausio 1 d.–2021 m. birželio 30 d. tapo sunkumų patiriančiomis įmonėmis. - pareiškėjui, kuris nutraukė tą pačią ar panašią remiamą veiklą Europos ekonominėje erdvėje per dvejus metus, prieš teikdamas paraišką gauti regioninę investicinę pagalbą arba paraiškos pateikimo metu planuoja nutraukti tokią veiklą ne vėliau kaip per dvejus metus nuo investicijos, kuriai prašoma pagalbos, pabaigos; - pareiškėjui, kuris negrąžino anksčiau gautos valstybės pagalbos, kuri

		Europos Komisijos sprendimu pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka. Vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika², nauja valstybės pagalba negali būti teikiama, kol nebus sugrąžinta neteisėtai gauta valstybės pagalba.
15.	Kiti reikalavimai	Išigyjama įranga, įrenginiai turi būti nauji (nenaudoti), atitikti įprastai tokiai įrangai ir įrenginiams taikomas normas ir standartus. Jeigu projekto įgyvendinimo metu pasikeičia pareiškėjo ŠESD leidime nurodytas ūkio subjekto pavadinimas ir (ar) ūkio subjektui priklausanti sąskaita Sąjungos ŠESD registre perleidžiama kitam ūkio subjektui, projektą vykdyti kitam ūkio subjektui perleisti galima tik gavus rašytinį sutikimą iš APVA. Pareiškėjas privalo informuoti APVA apie planuojamą ŠESD leidimo pakeitimą ar sąskaitos Sąjungos ŠESD registre perleidimą per 10 darbo dienų iki paraiškos pakeisti ŠESD leidimą ir (ar) perleisti sąskaitą Sąjungos ŠESD registre pateikimo.
16.	Informacijos ir dokumentų saugojimas	Informacija ir dokumentai, susiję su pagalbos teikimu, saugomi ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagalbos suteikimo dienos.

SUDERINTA

Lietuvos Respublikos

konkurencijos tarybos

2021 m. balandžio 28 d. raštu

Nr. (2.30Mr-43) 6V-557

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-757](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26478

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-757](#), 2021-12-22, paskelbta TAR 2021-12-22, i. k. 2021-26478

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. gegužės 14 d. įsakymo Nr. D1-294 „Dėl Klimato kaitos programos priemonės „Taršių technologijų keitimo mažiau taršiomis skatinimas Europos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančiose įmonėse“ valstybės pagalbos teikimo schemos patvirtinimo“ pakeitimo

² Žr. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1995 m. rugsėjo 13 d. sprendimą C-188/92 *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v Vokietija*.